

LEHEN IL-MALTI

L-XXXVII

1968

GHADD 13

DAN L-GHADD FIH:

EDITORJAL: *Nafu fejn Sejr in?* — R. AZZOPARDI: *Argumenti Lirici fil-Poezija ta' Ruzar Briffa* — V. SANT: *Consolatrix Afflictorum; Kuntrasti; Fil-Ġnejna: Varjant* — P.P. SULTANA: *Riferenzi Autobijografici fil-Poezija ta' Dun Karm* — A. DEGABRIELE: *Diwi ta' Għana; Xenqet il-Bierah* — Bt. G. MERCIÉCA S.D.B.: *Fuq il-Qabar ta' Sultat Malti* — K. MALLIA: *Tersaqx* — P.G. CREMONA O.F.M.: *Lill-Poeta Giacomo Leopardi...* — C. CALLEJA: *"Għaliya l-Haqq" jgħid il-Mulej* — D. MASSA: *Mewt qalb l-Għerien* — V. FENECH: *Fil-Misrah* — V. SPITERI: *Studju Ġenerali tas-Sunett f'Idjejn Dun Karm* — H. BELLIZZI: *Il-Poezija ta' Dun Karm-bija-mera-ta' hajja li qed ti-spiċċa* — Rev. J. BUSUTTIL: *Taqbil u Xebb bejn il-Malti u l-Grieg Qadim* — Fr. J. CREMONA O.F.M.: *Ġerusalemm!*

EDITORJAL — NAFU FEJN SEJRIN?

MALTA qiegħda titbiddel u tithallat: il-bdil u t-taħlit ġew maż-żmien li fethu triqat oħra. Il-bdil u t-taħlit hu minnu nnifsu l-ħtiġa ta' grajjiet oħra li qed jibnu l-ħajja soċjali u ekonomika ta' Malta. Fl-aħħar editorjal tkellimna fuq il-kolonjaliżmu li baqa' fostna taħt ħafna għamliet. Illum iżjed minn dari jeħtieġ li l-Ġens Malti jsaħħaħ l-identità tiegħu Nazzjonali biex ma jhalliex tintilef fit-taħlit ta' nies u grajjiet godda.

Il-bibien ta' l-art tagħna jeħtieġ jibqgħu miftuħin għal min irid jiġi fostna. Minn naħa l-oħra, aħna għandna nżommu shiħ u nkabbru l-wirt ta' misserijietna u, fost kollox, biex nitkellmu ċar, ma nibqgħux inħallu l-barranin jixtru l-art tagħna għal hsebijiet ta' negozju, għax jekk nibqgħu sejr in hekk għad jiġi żmien li Malta nfittxuha u nsibu li m'għadhiex tagħna. Kull biċċa art Maltija mibjugħa lill-barrani ssir art barranija għax sidha hu barrani. Meta l-bejgħ ta' l-art hu għal meddjet kbar, it-taqtigħ ta' Malta u Għawdex biċċa biċċa ma jfissirx haġ'oħra hlief li Malta qed tinbiegħ biċċa biċċa bħall-laħam taċ-ċanga fis-suq.

Kien hawn min qajjem l-opinjoni pubblika fuq dan id-delitt kontra pajjiżna, imma milli jidher daqs kemm qed jagħmlu flus minn dan il-bejgħ, dawk il-ħluq li dari kienu jkantaw l-innijiet patrijottici ta' Malta tagħna, illum huma mehjutin. Aħna li qbiżna għall-Ilsien tal-Poplu tagħna, meta

l-barrani ried iċaħħadna minnu biex ma nkunu qatt nazzjon, biex ma nħos-suna qatt nies bħalhom, ħalli jibqgħu jifirduna u jisfruttawna, ahna llum ngħollu leħenna kontra l-bejgħ ta' Malta lill-barranin.

Gvemijiet ta' pajjiżi oħra ma jħallux lill-barrani jixtri art tagħhom. Jagħmlu restrizzjonijiet li jħarsu l-indipendenza territorjali tal-pajjiż. Hawn Malta aktar m'ahna żgħar aktar il-barrani qed jixtrina għax il-ħin kollu jdendel il-flus quddiem għajnejna qishom qatta silla quddiem għajnejn il-ħmir. Il-Maltin qed jiksbu flus tal-karta li għad jigi żmien ma jkunu jiswew xejn, fil-waqt illi l-barranin qed jiksbu proprjetà f'artna biex jin-jinnegożjawha u jagħmlu flus minnha. Gie li qrajna f'gazzetti riklami ta' bejgħ t'artijiet jew vilel lill-barranin biss. Dan għalina bidu ta' "apartheid" li wisq nibzghu li, fis-snin li gejjin, meta l-għadd ta' barranin fost-na jibda jikber, jista' jsir flagell f'Malta bħalma hu flagell fis-South Afrika.

Il-barrani jgħib miegħu minn barra ħila ta' sengħa u kultura, ħafna drabi ħafna aqwa minn dik tal-Maltin, u din id-differenza toħloq firda bejn soċ-jetà u oħra. Ahna m'ahniex ingħidu dan għal dawk li jigu minn barra u jixtru dar biex iġhaddu l-aħħar snin ta' ħajjithom taħt is-sema tagħna, imma għal dawk il-barranin meġjunin minn xi Maltin rġiba li fethu suq Malta u barra għal bejgħ ta' artna biċċa biċċa bħall-bejgħ tal-laħam ta' baqra, biex nirripetu l-istess paragun, fis-suq tal-Belt.

L-Editur ta' dal-gurnal, fit-taħdita ta' l-Ewwel ta' Mejju, widdeb lill-poplu u lill-gvem kontra l-periklu ta' soċjetà materjalista li ma tridx ħaġ'oħra ħlief il-flus u tkejjel il-merti ta' dak li jkun mill-flus li għandu anki jekk ikun seraqhom. Soċjetà bħal din hi soċjetà tassew imħassra!

F'dan it-taħsir hu d-dmir tagħna li nifdu 'l Malta mill-barranin u l-gewwenin li qed ibighuha biċċa biċċa lin-negożjanti.